

SISEMINISTEERIUM

KÄSKKIRI

19.06.2025 nr 1-3/52

**Sihtasutus Kodanikuühiskonna
Sihtkapitali
asutaja ootuste kinnitamine**

Vabariigi Valitsuse 31. mai 2012. a määruse nr 39 „Siseministeeriumi põhimäärus“ § 23 lõike 2 punkti 1 ja 31 alusel ning kooskõlas riigivara seaduse §-ga 9

1. Kinnitan „Sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapital asutaja ootused“.
2. Eesmärkide täitmise eest vastutavad sihtasutuse Kodanikuühiskonna Sihtkapitali nõukogu ja juhatus.

(allkirjastatud digitaalselt)

Igor Taro
Siseminister

Lisa. Sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapital asutaja ootused

KINNITATUD

Siseministri 19.06.2025 käskkirjaga
nr 1-3/52

„Sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapitali
asutaja ootuste kinnitamine“

LISA

Sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapitali (KÜSK) asutaja ootused

1. Sissejuhatus

SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital (edaspidi ka *KÜSK*) asutamine otsustati Vabariigi Valitsuse 20. detsembri 2007 korralduse nr 586 alusel. KÜSK-i asutamiseotsuse allkirjastas regionaalminister 21. jaanuaril 2008. aastal. KÜSK kanti äriregistrisse 18. veebruaril 2008.

Riigi kui asutaja ootused KÜSK-ile tulenevad Riigikogu 12. detsembril 2002. a otsusest kiita heaks „Eesti kodanikuühiskonna arengu kontseptsioon“¹, strateegiast „Eesti 2035“², Sidusa Eesti arengukavast 2021-2030³ ja selle programmist „Kogukondlik Eesti 2025-2028“⁴ ning Siseturvalisuse arengukavast 2020-2030⁵. Asutaja ootused on kooskõlas sihtasutuse põhikirjaga.

Eesti Vabariik, asutajaõiguste teostajana Siseministeerium, seab KÜSK-ile kuus peamist eesmärki:

- **luua ja tagada võimalused** ühiskondlike muutuste ja sotsiaalse innovatsiooni, kodanikualgatuste, kodanikuaktiivsuse, tugevate vabaühenduste ja kogukondade ning vastutustundliku osalusdemokraatia edendamiseks;
- **toetada** vastavalt võimekusele ja oma rollile **kodanikuühiskonna kriisikindlust**;
- **arendada pikaajalist ja strateegilist koostööd** avaliku, era- ja kolmanda sektori ning rahvusvaheliste osapooltega kodanikuühiskonna tugevdamiseks ja Eesti kogemuse ning praktika jagamiseks kodanikuühiskonna ja demokraatia arendamisel;
- **tagada** sihtasutuse töötajate ja organisatsiooni **jätkusuutlik areng**;
- **tõsta** kodanikuühiskonna alast **teadlikkust** erinevate elanikkonnagruppide ja strateegiliste sihtrühmade seas;
- **tagada** sihtasutuse **jätkusuutlik, säästlik ja efektiivne majandustegevus**.

Riigi seatavate eesmärkide täitmise eest vastutavad sihtasutuse nõukogu ja juhatus. Erinevate eesmärkide tasakaalustamise eest vastutab sihtasutuse nõukogu.

¹ <https://www.siseministeerium.ee/eesti-kodanikuuhiskonna-arengu-kontseptsioon-ekak>

² <https://valitsus.ee/strateegia-eesti-2035-arengukavad-ja-planeering/strateegia>

³ <https://www.siseministeerium.ee/sidest>

⁴ <https://www.siseministeerium.ee/sites/default/files/documents/2025-01/Lisa%202022.%20Programm%20Kogukondlik%20Eesti%202025-2028.pdf>

⁵ <https://www.siseministeerium.ee/stak2030#arengukava-ja-selle->

Asutaja ootuste täitmise seire toimub igal aastal I kvartalis enne sihtasutuse majandusaasta aruande kinnitamist sihtasutuse nõukogus. Asutaja ootusi uuendatakse vastavalt vajadusele.

KÜSK-i omanikuootuste täitmise kohta annab sihtasutus ministeeriumile aru riigivaraseaduse § 98 lg 1³ viidatud nõukogu tegevusaruande raames.

2. Riigi osalemise põhjused Sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapitalis

KÜSK-i eesmärk on asutamisest alates olnud toetada Eesti avalikes huvides tegutsevate mittetulundusühingute ja sihtasutuste suutlikkust ning selle kasvu, aidates kaasa kodanikuühiskonna arendamisele ja kodanikuaktiivsust soodustava keskkonna kujundamisele.

Sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapital on strateegiline partner nii kodanikuühiskonnale, era- kui avalikule sektorile, sh Siseministeeriumile, kodanikuühiskonna arendamisel, pakkudes tuge, kompetentsi, koostööplatvorme ja ressursse, mis võimaldavad vabaühendustel, kogukondadel ja elanikel tõsta oma mõju ja innovatsioonivõimekust.

KÜSK peab toimima tulemuslikult, tõhusalt ja vastutustundlikult, olles eeskujulik ja jätkusuutlik partner.

3. Eesmärgid ja põhimõtted

KÜSK-i eesmärkideks ja põhimõteteks on:

- suurendada vabaühenduste ühiskondlikku mõju, toetades nende suutlikkust pakkuda kvaliteetseid ja innovaatilisi lahendusi vastavalt kogukondade ja kodanikuühiskonna vajadustele;
- edendada võimekate ja hoolivate kogukondade teket, kus elanikel on võimalused osaleda otsustusprotsessides ja arendada oma elukeskkonda;
- arendada kodanikuühiskonda (sotsiaalse)innovatsiooni kaudu, rakendades uusi ideid ja tehnoloogiaid, mis tõstavad kodanikuaktiivsuse mõju;
- tugevdada kodanikuühiskonna kriisikindlust, toetades kogukondade valmisolekut ja suutlikkust tulla toime ootamatute olukordade ja kriisidega;
- edendada rahvusvahelist koostööd, jagades ja omandades parimaid praktikaid ning tugevdades Eesti kodanikuühiskonna rahvusvahelist positsiooni;
- arenda efektiivseks ja paindlikuks organisatsiooniks, mis suudab kiiresti kohaneda muutuvate vajadustega;
- toetada demokraatlikke väärtusi ja osalusprotsesse nii kogukondlikul kui ka riiklikul tasandil.

KÜSK-i tegevuspõhimõtted hõlmavad kaasavat juhtimist, mitmekesisuse, kestlikkuse ja keskkonnasäästlikkuse edendamist, samuti süsteemset tagasiside kogumist nii organisatsioonisiselt kui -väliselt ja selle põhjal oma tegevuste järjepidevat täiustamist.

4. Tegevus- ja finantseesmärgid

4.1. Tegevuseesmärgid

- Koostada terviklik ja pikaajaline strateegia, mis hõlmab prioriteetseid tegevusvaldkondi: kogukondade võimestamine, vabaühenduste suutlikkuse tõstmine, rahvusvaheline koostöö ning demokraatia arendamine.
- Tõhustada vabaühendustele pakutavaid teenuseid, et vähendada halduskoormust, suurendada nende mõju ning toetada vabaühenduste võimet reageerida kiiresti muutuvatele oludele ja kriisidele.
- Luua ja rakendada meetmeid vabaühenduste innovatsiooni toetamiseks, sealhulgas uuenduslikke rahastamismudeleid, koolitusprogramme ja mentorlussüsteeme.
- Arendada välja koostöömehhanismid rahvusvaheliste partneritega, et võimendada Eesti vabaühenduste rahvusvahelist mõju ning soodustada parimate praktikate jagamist ja kasutuselevõttu.
- Tõsta sihtasutuse mainet ja tuntust, tutvustades senisest paremini selle panust Eesti ühiskonna arengusse. KÜSK peab proaktiivselt tegelema meedia- ja partnerlussuhtlusega ning tugevdama ühiskondlikku arusaama oma väärtusest ja mõjust.
- Kujundada ja arendada uusi digitaalseid lahendusi, mis toetavad vabaühenduste ja kogukondade tegevust, sealhulgas kasutajasõbralikke taotlussüsteeme, suhtluskanaleid ja andmeanalüütika tööriistu, mis aitavad tõhustada otsustusprotsesse.
- Toetada sotsiaalset ettevõtlust ning innovatsiooni ja vabatahtliku tegevuse levikut, pakkudes tuge, nõustamist ja suuniseid vastavatele algatustele, sealhulgas kogukonna tasandil algatuste elluviimiseks vajalike ressursside leidmist.
- Edendada süsteemset lähenemist, mis toetab kriisikindlust, kestlikkust ja keskkonnasõbralikke lahendusi nii KÜSK-i enda tegevuses kui ka vabaühenduste projektides.

4.2. Finantseesmärgid

Kasumi teenimine ei ole riigi asutatud sihtasutuste tegevuseesmärk. Sellest hoolimata on oluline tagada, et sihtasutus kasutaks talle eraldatud ressursse võimalikult tõhusalt ja eesmärgipäraselt. Seetõttu on KÜSK-ile seatud järgmised ootused:

- **Tagada rahaliste ressursside tõhus kasutamine**, keskendudes tegevustele, millel on suurim ühiskondlik mõju ja väärtus.
- **Laiendada finantsallikate valikut**, suurendades vahendite kaasamist Euroopa Liidu jm välisrahastusprogrammidest, erasektori partnerlustest ja muudest sobivatest rahastamisvõimalustest.
- **Rakendada kaasaegseid finantsjuhtimise meetodeid**, et tagada sihtasutuse tegevuste sihipärasus, jätkusuutlikkus ja kvaliteetsete investeeringute elluviimine.
- **Tõhustada ressursikasutust**, vähendades bürokraatiat, kiirendades rahastustaotluste menetlemist ja vältides dubleerimist protsessides.
- **Tagada pikaajaline finantsstabiilsus ja jätkusuutlikkus**, keskendudes vastutustundlikule eelarvepoliitikale ja strateegilisele riskijuhtimisele.
- **Saavutada majandusaasta lõikes tasakaalus või positiivne tegevustulem**, järgides samal ajal sihtasutuse eesmärke.
- **Analüüsida erakapitali kaasamise võimalusi** ning töötada välja strateegiad annetuste kogumiseks ja koostööks erasektori partneritega.

- **Tagada vastavus avaliku sektori infoturbe nõuetele**, hallates dokumente, töödeldes andmeid ja arendades infosüsteeme kooskõlas kehtivate õigusaktide ja parimate praktikatega.

5. Mõõdikud ja tulemuste hindamine

KÜSK peab rakendama tõhusaid mõõdikuid ja tulemusindikaatoreid, mis võimaldavad hinnata:

- Vabaühenduste elujõulisust;
- Kogukondade osalusaktiivsuse taset ja arengut;
- Rahvusvahelise koostöö ja kontaktide arvu;
- SA tegevuse tõhusust, sealhulgas halduskulusid ja kliendirahulolu;
- Tööjõu-, majandus- ja tegevuskulude osakaalu kogutulust;
- Iga investeeritud (antud toetusena) euro kohta loodud tulu;
- Tegevustulemit (SA põhitegevuse tulud katavad põhitegevuse kulusid);
- Avaliku sektori ja erarahastajate toetuste osakaalu kogutulust;
- Töötajate rahulolu ja vabatahtlikku volavust;
- Teadlikkust KÜSKist ja KÜSKi mainet;
- Küberhügieeni testi läbinud töötajate osakaalu aastas kõikidest asutuse töötajatest.

Mõõdikute alusel koostatakse iga-aastane aruanne, mida esitatakse asutajale ja teistele sidusrühmadele. Lisaks luuakse aruandlussüsteem, mis hõlmab kvartaalset ülevaadet peamistest tegevusnäitajatest.

5. Juhtimiseesmärgid

KÜSK juhindub oma juhtimispõhimõtetes ühingujuhtimise heast tavast, hea valitsemise tavast, avatud valitsemise põhimõtetest ning vabaühenduste eetikakoodeksist.

- **Koostöövestlused:** Vähemalt kord aastas toimub nõukogu esimehe ja juhatuse liikme koostöövestlus, mille eesmärk on tagada juhtimise järjepidevus ning strateegiliste eesmärkide elluviimine.
- **Hindamine ja tagasiside:** Vähemalt kord aastas viivad nõukogu liikmed läbi enesehindamise ning juhatuse liige annab tagasisidet nõukogu tööle, et parandada koostööd ja tõhustada juhtimisprotsesse.
- **Tegevuskava:** Sihtasutusele on koostatud tegevuskava, mis toetab strateegiliste eesmärkide saavutamist ja asutaja ootuste täitmist. See tegevuskava on aluseks sihtasutuse igapäevasele tööle ja arengu jälgimisele.
- **Tulemusleping ja tulemustasu:** Juhatuse liikmele võimaliku tulemustasu maksmine on seotud asutaja ootuste täitmise ning strateegia ja tegevuskava elluviimisega. Selle tagamiseks on sõlmitud tulemusleping või muu fikseeritud kokkulepe, mis määratleb selged sihid ja hindamiskriteeriumid.